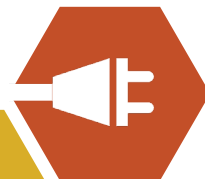

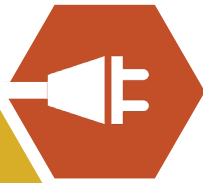
Valstybinė
kainų ir
energetikos
kontrolės
komisija

Valstybinė kainų
ir energetikos
kontrolės komisija

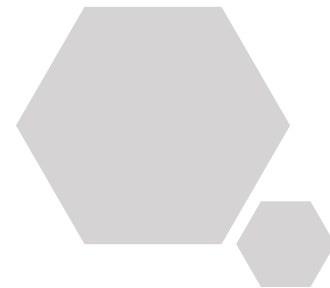

regula.lt

Turiny's

Kas mes esame?	2
Kokie mūsų tikslai?	4
Kokios mūsų veiklos sritys?	5
Kokios mūsų funkcijos?	6
Kokie mūsų veiklos teisiniai pagrindai?	13
Kokios mūsų veiklos kryptys?	14
Mūsų atskaitomybė	14
Kaip mes organizuojame veiklą?	16
Kaip vyksta sprendimų priėmimo procesas?	17
Mes ir vartotojų teisių apsauga	18
Su kuo mes bendradarbiaujame Europos Sąjungoje?	19
Su kuo mes bendradarbiaujame Lietuvoje?	20
Norite apie mus sužinoti daugiau?	21

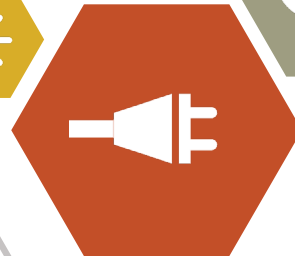

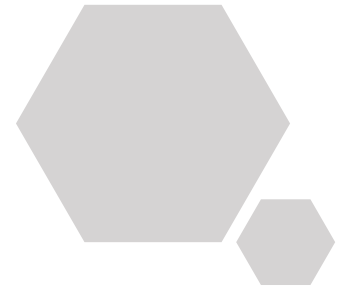
Kas mes esame?

Energetika tampa vis labiau susijusi su mūsų kasdieniu gyvenimu.

Daugybei žmonių, kurie galbūt apie tai net nesusimąsto, tiesiogiai ar netiesiogiai kasdien įtaką daro Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, atliekanti valstybinę energetikos sektoriaus priežiūrą ir kartu su energetikos įmonėmis užtikrinanti energetinių paslaugų kokybę, prieinamumą bei vartotojų teisių apsaugą kiekvienam iš mūsų.

Tikimės, kad šis leidinys padės Jums daugiau sužinoti apie Komisijos veiklą.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija:

- ✿ įkurta 1997 m. vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu;
- ✿ teisiškai atskirta ir pagal savo funkcijas nepriklausoma valstybinė reguliavimo institucija, reguliuojanti energetikos srityje veikiančių įmonių veiklą ir atliekanti valstybinę energetikos sektoriaus priežiūrą.

**Mes esame nepriklausoma
valstybinė energetikos sektoriaus
reguliavimo institucija.**

Kokie mūsų tikslai?

Integruotis į Europos Sąjungos reguliavimo sistemą ir padidinti savo veiklos efektyvumą.

Užtikrinti prognozuojamą ir skaidrią verslo aplinką energetikos bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriuose.

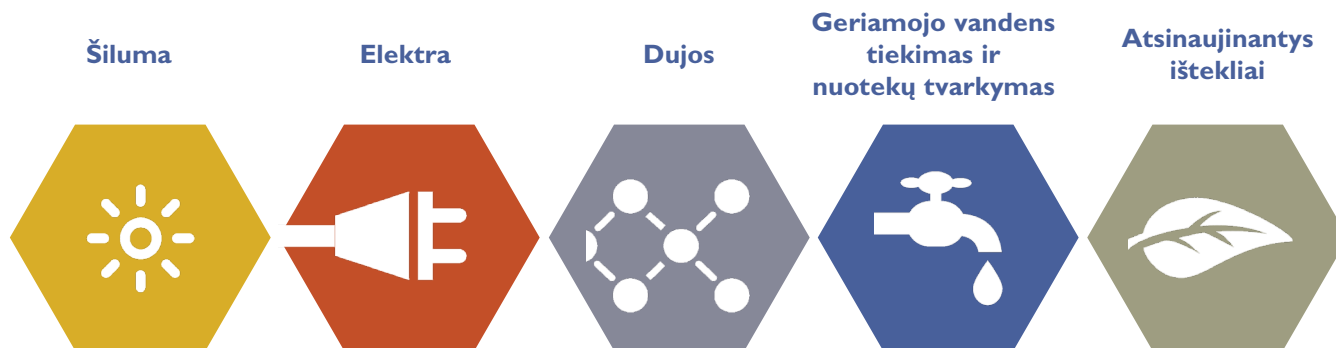
Sukurti energetinių paslaugų vartotojų teisių apsaugos sistemą.

Mūsų misija – užtikrinti vartotojams energetinių paslaugų kokybę ir prieinamumą, sudarant lygias veiklos sąlygas visiems rinkos dalyviams.

Mūsų strateginis tikslas – užtikrinti ilgalaikę ir efektyvią energetinių sektorių nepriklausomo reguliavimo sistemą.

Kokios mūsų veiklos sritys?

Mūsų veiklos sritys yra susijusios su skirtinguose sektoriuose veikiančių įmonių teikiamų paslaugų reguliavimu. Šių įmonių metinė apyvarta siekia beveik 8 mlrd. Lt, o jų paslaugomis naudojasi visi Lietuvos gyventojai.

Transporto sektoriuje mes deriname keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Kuršių marias į (iš) Kuršių neriją (-os) didžiausius tarifus.

Kokios mūsų funkcijos?

Reguliuojame energetikos srityje veikiančių dalyvių veiklą ir atliekame valstybinę energetikos priežiūrą.

Stebime energetikos rinkos dalyvių veiklą ir vertiname, kaip jie vykdo nustatytus reikalavimus.

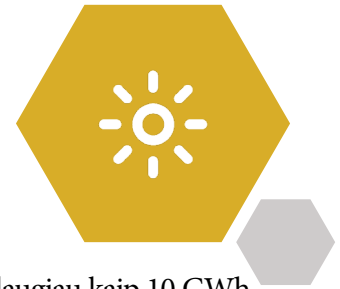
Nustatome kainas ir taikome rinkos dalyviams poveikio priemones, jei jie pažeidžia galiojančius teisės aktus.

Imamės priemonių visuomenės energetiniam raštingumui didinti, nagrinėjame vartotojų ir energetikos įmonių skundus ir ginčus – taip prisidedame prie vartotojų teisių apsaugos sistemos kūrimo ir stiprinimo.

Išduodame licencijas veikti energetikos rinkos dalyviams. Licencijuodami siekiame, kad šalies energetikos rinkoje veiktų patikimi, skaidrūs ir finansiškai pajėgūs rinkos dalyviai.

Nuo mūsų nustatytų energetikos išteklių kainų ir tarifų dydžio tiesiogiai priklauso ne tik gyventojų mokamų komunalinių mokėčių dydis, bet ir visos Lietuvos makroekonominiai rodikliai – infliacija, nacionalinio biudžeto apimtis, BVP augimo tempai.

Šilumos energetikos sektorius:

- tvirtiname šilumos ir karšto vandens kainų skaičiavimo metodikas;
- išduodame tiekimo licencijas, prižiūrime reguliuojamą veiklą (įmonių, gaminančių daugiau kaip 10 GWh šilumos per metus);
- nustatome pagrindines šilumos ir karšto vandens kainų sudėtines dalis;
- nurodome savivaldybėms kainų nustatymo pažeidimus, esant poreikiui, kainas nustatome vienašališkai;
- kontroliuojame kainų taikymą;
- nagrinėjame vartotojų ir energetikos įmonių skundus ir ginčus;
- atliekame kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

Vartotojams palankūs mūsų sprendimai šilumos energetikos sektoriuje 2013 m.

Reguliuojame 50 šilumos tiekėjų ir 8 nepriklausomus šilumos gamintojus.

Nauja redakcija išdėstė Šilumos kainų nustatymo metodiką. Pagrindinis tikslas – didinti konkurencingumą, šilumos kainodaros skaidrumą, užtikrinti vartotojų teisę gauti šilumą būtinosiomis sąnaudomis pagrįsta kaina.

Mūsų priimti sprendimai šilumos sektoriuje sutaupė vartotojams 39,3 mln. Lt.

13 įmonių nustatė reguliuojamos veiklos vykdymo pažeidimų.

Dujų ir elektros energetikos sektoriai:

- vykdomė įmonių veiklos priežiūrą;
- tvirtiname reguliuojamų kainų nustatymo metodikas;
- nustatome kainas ir kainų viršutines ribas;
- kontroliuojame valstybės reguliuojamų kainų ir tarifų taikymą;
- kontroliuojame vertikaliam integruotų įmonių atskyrimo procedūras;
- įmonėms išduodame veiklos leidimus ir (ar) licencijas;
- atliekame didmeninės ir mažmeninės rinkų tyrimus;
- nagrinėjame vartotojų ir energetikos įmonių skundus ir ginčus;
- atliekame kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

Nuo 2013 m. Komisijai suteiktos naujos funkcijos – tvirtinti centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų nustatymo metodiką ir reguliuoti kainas. Tai leis užtikrinti vartotojams objektyvias suskystintų naftos dujų kainas.

Vartotojams palankūs mūsų sprendimai dujų ir elektros energetikos sektoriuose 2013 m.

Nepripažinome pagrįstomis daugiau nei 14 mln. Lt dujų perdavimo ir skirstymo veiklos sąnaudų.

Atlikdami elektros ir dujų rinkų priežiūros funkcijas ir užtikrindami skaidrumą šiuose sektoriuose, išdavėme 3 elektros ir 12 dujų tiekimo licencijų, sustabdėme 2 elektros ir panaikinome 1 gamtinių dujų tiekimo licencijas.

Per ketverius metus (2010–2013 m.) tiesioginiais Komisijos sprendimais vartotojų išlaidos gamtinių dujų paslaugoms buvo sumažintos 33,2 mln. Lt.

Atlikę elektros perdavimo ir skirstymo operatorių pajamų, sąnaudų ir investicijų analizę nustatėme, kad buvo gauta daugiau kaip 92 mln. Lt papildomų pajamų ir ši suma vartotojams bus sugrąžinta per dvejus metus.

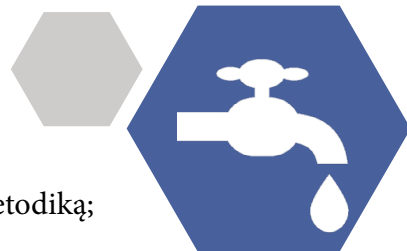
Elektros visuomeninės kainos 2014 m., palyginti su 2013 m., sumažėjo 6,3 proc.

Elektros energijos rinkoje veikė 1 640 rinkos dalyvių.

Taikome skatinamąjį reguliavimą, t. y. reguliuojamų energetikos įmonių teikiamų paslaugų kainoms nustatome viršutinę ribą, kuri, pasiekus nustatytą veiklos efektyvumą, leidžia elektros energetikos įmonėms mažinti sąnaudas ir uždirbti daugiau pelno, šitaip užtikrinant naudą vartotojams.

Leidimus vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą turėjo 67 įmonės, iš jų veiklą vykdė 25.

Per ketverius metus (2010–2013 m.) tiesioginiais mūsų sprendimais vartotojų išlaidos elektros energetikos paslaugoms buvo sumažintos 146,9 mln. Lt.

Vandens sektorius:

- tvirtiname vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainų skaičiavimo metodiką;
- išduodame licencijas, kontroliuojame reguliuojamą veiklą;
- tikriname savivaldybės nustatytų vandens ir nuotekų tvarkymo kainų atitiktį įstatymams;
- deriname vandens tiekėjų tiekiamo geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo paslaugų kainas ir kontroliuojame, kaip jos taikomos;
- atliekame kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

2014 m. Komisijai priskirtos dar dvi naujos funkcijos – tvirtinti paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką ir prižiūrėti, kaip ji taikoma, derinti paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas ir prižiūrėti, kaip jos taikomos.

Bazinės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos bus nustatomos 3 metų laikotarpiui ir perskaičiuojamos kasmet.

Tai padės užtikrinti, kad šių paslaugų kainos atspindėtų realiai patiriamas sąnaudas, ir išvengti kainų šuolių.

Vartotojams palankūs mūsų sprendimai vandens sektoriuje 2013 m.

Mūsų sprendimai vandens paslaugų sektoriuje leido vartotojams sutaupyti **3,18 mln. Lt.**

Nustatėme vandens sektoriuje veikiančioms įmonėms veiklos efektyvumo didinimo užduotis ateinančiam periodui.

Mūsų suderintas teikiamų paslaugų kainas taiko **84** įmonės, tiekiančios geriamąjį vandenį ir teikiančios nuotekų tvarkymo paslaugas **98** proc. centralizuotai vandenį gaunančių gyventojų.

Atsinaujinančių išteklių energetikos sektorius:

- rengiame ir tvirtiname elektros energijos supirkimo tarifų metodiką;
- skelbiame ir organizuojame skatinimo kvotų paskirstymo aukcionus;
- tvirtiname elektros energijos fiksuotus tarifus mažiesiems gamintojams ir fiksuotų tarifų didžiausius galimus dydžius gamintojams, dalyvaujantiems aukcionuose;
- kontroliuojame, kaip gamintojams taikomi fiksuoti tarifai;
- nagrinėjame vartotojų ir energetikos įmonių skundus ir ginčus;
- atliekame kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

Vartotojams palankūs mūsų sprendimai atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje 2013 m.

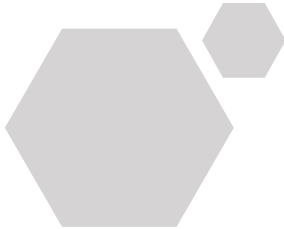
Nuolat atliekame nustatytų fiksuotų tarifų analizę, lygindami juos su Europos Sąjungoje taikomais tarifais, taip nustatomas Lietuvoje taikomų tarifų lygis pagal visą Europos Sąjungą.

2 211 elektrinių elektros energijos gamybai naudojo atsinaujinančius energijos išteklius.

Nuolat atliekame duomenų analizę, sisteminią apie atsinaujinančių energijos išteklių sektoriaus technologijų ir kaštų kitimus Europos Sąjungos šalyse.

Operatyviai reaguojame į fiksuotų tarifų nustatymo įvesties parametrų (kaštų) pasikeitimus ir, atsižvelgdami į tai, nustatome naujus tarifus.

Nustatėme, kad daugiau kaip 177 tūkst. Lt lėšų buvo panaudota netinkamai.

Kokie mūsų veiklos teisiniai pagrindai?

Mes vadovaujamės:

Kokios mūsų veiklos kryptys?

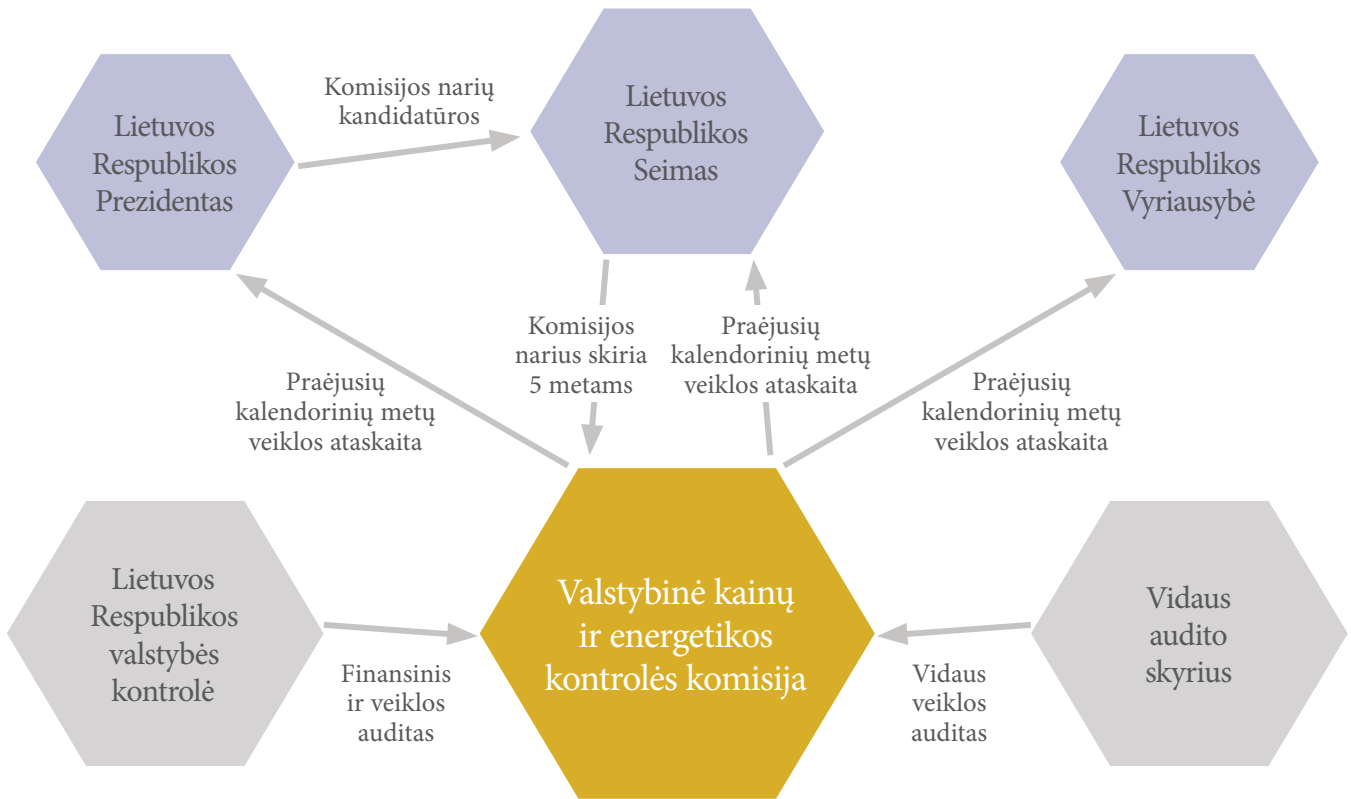
- Vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsauga.
- Skaidrių, nediskriminacinių, prognozuojamų veiklos sąlygų sektoriuje užtikrinimas.
- Skaidrumas, viešumas, atvirumas, lankstumas institucinėje veikloje.
- Įmonių veiklos efektyvumo didinimas.
- Integracija į bendrą Europos Sąjungos rinkos ir reguliavimo erdvę.

Mūsų atskaitomybė

Komisiją sudaro 5 nariai. Komisijos pirmininką ir keturis narius Lietuvos Respublikos Prezidento teikimu penkeriems metams skiria ir atleidžia Lietuvos Respublikos Seimas.

Komisija atskaitinga Lietuvos Respublikos Seimui. Kiekvienais metais iki gegužės 1 d. parengiama praėjusių kalendorinių metų veiklos ataskaita. Ji skelbiama Komisijos interneto svetainėje ir teikiama Lietuvos Respublikos Prezidentui, Lietuvos Respublikos Seimui ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Komisijos finansinį ir veiklos auditą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

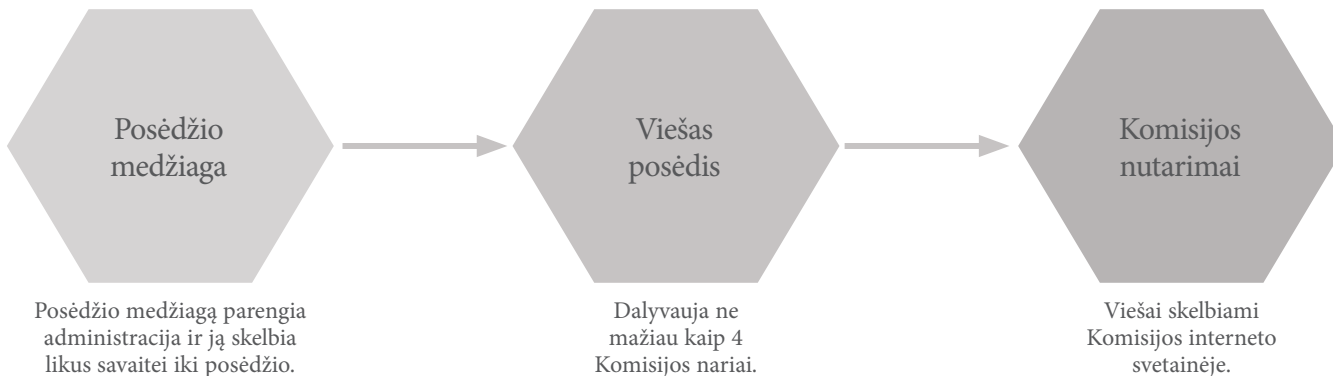
Kaip mes organizuojame veiklą?

Komisijos kolektyvą sudaro: Komisijos pirmininkas ir Komisijos nariai, karjeros valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

Komisijos funkcijoms įgyvendinti sudaroma Komisijos administracija, susidedanti iš departamentų ir juose esančių skyrių bei savarankiškų skyrių, kuriems vadovauja Administracijos direktorius.

Kaip vyksta sprendimų priėmimo procesas?

Komisijos sprendimai priimami viešuose Komisijos posėdžiuose. Komisijos posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 4 Komisijos nariai, įskaitant Komisijos pirmininką. Komisija sprendimus priima balsuodama, sprendimai įforminami nutarimais. Komisijos narys turi teisę nesutikti su daugumos Komisijos narių nuomone posėdyje svarstomais klausimais. Tokiu atveju Komisijos narys žodžiu ir (ar) raštu išdėsto savo nuomonę, kuri užfiksuojama posėdžio protokole.

Mes ir vartotojų teisių apsauga

Prisidėdami prie energetinio visuomenės raštingumo skatinimo ir siekdami, kad vartotojams būtų suteikta visa reikiama informacija apie jų teises, galiojančius teisės aktus ir jiems prieinamus ginčų sprendimo būdus, vartotojus informuojame įvairiomis priemonėmis:

- specialiai įkurtas Bendrasis informacijos centras konsultuoja ir teikia informaciją vartotojams energetikos srities klausimais;
- organizuojame anonimines interesantų apklausas, leidžiančias nustatyti besikeičiančius vartotojų poreikius ir priimti atitinkamus sprendimus dėl paslaugų kokybės gerinimo;
- remdamiesi vartotojų poreikių analize, rengiame vartotojų švietimo ir ugdymo priemones, padedančias vartotojams sužinoti apie jų teises ir pareigas, energijos vartojimo sąlygas, energetinių paslaugų kokybės reikalavimus ir didinančias supratimą apie Komisijos veiklos sritis ir kompetenciją;
- operatyviai atnaujiname interneto svetainėje pateikiamą informaciją apie Komisijos priimamus sprendimus;
- organizuojame seminarus ir atviras diskusijas įvairiomis aktualiomis energetikos srities temomis.

Jeigu pažeistos Jūsų teisės ir ginčo su energetikos paslaugų teikėju išspręsti nepavyksta, kreipkitės į Komisiją. Mes nešališkai išnagrinėsime skundus ir ginčus ne teisme ir priimsime sprendimą, kurį energetikos paslaugų teikėjai privalės vykdyti.

Su kuo mes bendradarbiaujame Europos Sąjungoje?

Esame Energetikos reguliuotojų bendradarbiavimo agentūros (ACER) narė. Pagrindinė jos misija – padėti nacionalinėms energetikos reguliavimo institucijoms vykdyti savo funkcijas Europos Sąjungos lygmeniu ir prireikus koordinuoti savo veiksmus.

Esame Regioninės energetikos reguliuotojų asociacijos (ERRA) narė. Pagrindinis asociacijos tikslas – dalytis žiniomis ir patirtimi su asociacijos nariais energetikos reguliavimo srityje.

Esame Europos energetikos reguliuotojų tarybos (CEER) narė. Tarybos tikslas – paskatinti bendros Europos Sąjungos energetikos vidaus rinkos formavimąsi.

Su kuo mes bendradarbiaujame Lietuvoje?

Komisija, įgyvendindama teisės aktais nustatytas funkcijas, glaudžiai bendradarbiauja su:

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS INSPEKCIJA
PRIE ENERGETIKOS MINISTERIJOS

Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos. Teikiame konsultacijas, tarnybinę pagalbą, užklausas dėl techninio pobūdžio išvadų;

Lietuvos Respublikos
energetikos ministerija

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. Teikiame pasiūlymus dėl teisės aktų tobulinimo ir pastabas parengtiems teisės aktų projektams;

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONKURENCIJOS TARYBA

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba. Teikiame konsultacijas, tarnybinę pagalbą, padedame tirti nesąžiningos konkurencijos veiksmus energetikos sektoriuje, teikiame informaciją apie konkurenciją ribojančios sutartinės praktikos atvejus;

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ
APSAUGOS TARNYBA

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba. Siekiame užtikrinti aukšto lygio vartotojų teisių apsaugą energetikos sektoriuje, todėl teikiame išvadas, deriname teisės aktų projektus, nagrinėjame vartotojų skundus ir ginčus.

Norite apie mus sužinoti daugiau?

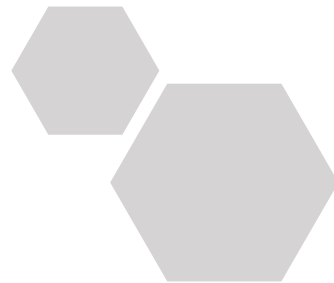
Apsilankykite mūsų interneto svetainėje adresu www.regula.lt

- Interneto svetainėje galima lengvai ir greitai rasti aktualią, aiškiai bei suprantamai pateikiamą informaciją, kuri, tikimės, Jums padės apsispręsti priimant įvairius su energetikos sritimi susijusius sprendimus ir pagilinti savo supratimą apie Komisijos veiklos sritis ir kompetenciją.
- Svetainėje sukurta speciali rubrika „Vartotojams“, pateikianti naudingą ir aktualią informaciją apie energetikos vartotojų teisių apsaugą, vartotojų skundų ir ginčų nagrinėjimo Komisijoje specifiką, kainas bei tarifus. Šioje rubrikoje ne tik pateikiami atsakymai į dažniausiai užduodamus klausimus, bet ir sudarytos sąlygos el. būdu pateikti klausimą Komisijai ir operatyviai sulaukti atsakymo.
- Svetainė pritaikyta neįgaliųjų poreikiams bei įvairiems mobiliesiems įrenginiams.
- Užsiprenumeruokite interneto svetainės naujienlaiškį ir kasdien gaukite aktualias energetikos srities naujienas.

Jums rūpimais klausimais galite kreiptis adresu Verkių g. 25C-1, Vilnius (Ulonų verslo centras), nemokamu bendruoju informacijos telefonu 8 800 20 500, faksu (8 5) 213 5166 arba elektroniniu paštu rastine@regula.lt. Rašytiniai prašymai ir skundai priimami Bendrajame informacijos centre.

Valstybinė
kainų ir
energetikos
kontrolės
komisija

Mūsų darbo laikas:

Pirmadieniais–ketvirtadieniais 8.00–17.00 val.

Penktadieniais 8.00–15.45 val.

Pietų pertrauka 12.00–12.45 val.

Švenčių dienų išvakarėse darbo diena sutrumpinama viena valanda.

Jūsų patogumui antradieniais ir ketvirtadieniais papildomai galite skambinti nuo 17.00 iki 18.00 val.

Mūsų adresas:

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

Verkių g. 25C-1

LT-08223 Vilnius

Nemokamas bendrasis informacijos telefonas 8 800 20 500

regula.lt